

GIÁO DỤC TRUYỀN THỐNG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM CHO SINH VIÊN TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH

EDUCATION ON THE TRADITIONS OF THE VIETNAM PEOPLE'S ARMY FOR STUDENTS AT THE CENTER FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION

ThS. Nguyễn Minh Tiến
Trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Hà Nội

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục Quốc phòng và An ninh (GDQP&AN) là môn học chính, giữ vai trò quan trọng trong chương trình học tập của sinh viên trong các nhà trường. Triển khai giảng dạy GDQP&AN sao cho thiết thực, hấp dẫn người học, sát yêu cầu thực tế, mang lại hiệu quả cao... là những thách thức đặt ra cho các nhà trường, đơn vị và đội ngũ giáo viên, giảng viên...

2. NỘI DUNG

Thời gian qua, công tác GDQP&AN cho sinh viên tại các Trung tâm GDQP&AN triển khai thực hiện nghiêm túc chương trình GDQP&AN và quy định tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học GDQP&AN trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp và cơ sở giáo dục đại học của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Căn cứ mục tiêu đào tạo và yêu cầu của môn học, phần kiến thức cung cấp người học có nội dung giáo dục truyền thống Quân đội nhân dân Việt Nam cho sinh viên học tại trung tâm GDQP&AN, là việc đầu tiên cần phải thực hiện.

Quân đội nhân dân Việt Nam (QĐNDVN) do Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh tổ chức, xây dựng, lãnh đạo, giáo dục và rèn luyện; mang bản chất giai cấp công nhân (GCCN), có tính nhân dân và dân tộc sâu sắc. Suốt chặng đường 80 năm xây dựng chiến đấu và trưởng thành, bản chất đó được thể hiện trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân; có ý chí quyết chiến quyết thắng, anh dũng chiến đấu, can đảm, tận tụy; thông minh sáng tạo; đoàn kết nội bộ, đoàn kết quân dân, đoàn kết quốc tế, dân chủ tốt, kỷ luật nghiêm; tích cực rèn luyện, không ngừng

nâng cao bản chất cách mạng và năng lực hành động; chịu đựng gian khổ, khắc phục khó khăn, cần kiệm liêm chính trong xây dựng và chiến đấu, làm tròn nhiệm vụ, đánh thắng mọi kẻ thù. Bản chất cách mạng của QĐNDVN là sự tiếp nối và phát huy truyền thống yêu nước chống giặc ngoại xâm của dân tộc Việt Nam, được các thế hệ cán bộ, chiến sĩ củng cố và không ngừng phát huy, đồng thời “thấm nhuần bản chất cách mạng kiên quyết, triệt để của giai cấp công nhân mà Đảng là đội tiên phong”, và nó đã trở thành một nét đặc trưng riêng có của QĐNDVN. Để tăng cường củng cố bản chất cách mạng của QĐNDVN cho sinh viên trong giáo dục quốc phòng và an ninh, cần tập trung vào một số vấn đề sau:

Một là, tập trung giáo dục lòng trung thành của Quân đội đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân cho sinh viên khi học tập kiến thức quốc phòng và an ninh.

Đây là vấn đề có tính nguyên tắc bởi QĐNDVN do Đảng Cộng sản Việt Nam tổ chức và lãnh đạo. Đảng ta đã trang bị cho quân đội bản chất cách mạng của GCCN, vận dụng lý luận chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối nghệ thuật quân sự của Đảng, của chiến tranh nhân dân vào rèn luyện quân đội. Đảng mang truyền thống đấu tranh anh hùng của dân tộc để bồi dưỡng cho cán bộ, chiến sĩ và đem truyền thống đoàn kết nhất trí của Đảng giáo dục, tăng cường đoàn kết nội bộ quân đội, đoàn kết quân dân và đoàn kết quốc tế. Quân đội ta là một đội quân cách mạng, một đội quân kiêu mới do Đảng ta, một Đảng mácxít-Lê nin-nít chân chính xây dựng, lãnh đạo và

Lý luận Giáo dục thể chất và Thể thao trường học

giáo dục. Quân đội Nhân dân Việt Nam đặt dưới sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp và toàn diện của Đảng, không ngừng tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với quân đội. Vai trò lãnh đạo của Đảng cộng sản Việt Nam và bản chất GCCN, tính nhân dân, tính dân tộc sâu sắc, quyết định sự trưởng thành và lớn mạnh của QĐNDVN. Điều đó được biểu hiện rõ nét của lòng trung thành vô hạn với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân. Quân đội ta phải kiên quyết thực hiện thắng lợi đường lối chính trị - quân sự, mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; nắm vững và hoàn thành tốt chức năng, nhiệm vụ của quân đội; luôn nêu cao tinh thần kiên quyết, tích cực, chủ động tiến công địch và xây dựng mình theo đường lối, nguyên tắc của Đảng; luôn kính trọng, quý mến và giữ nghiêm kỷ luật với nhân dân, coi việc giúp đỡ nhân dân, bảo vệ nhân dân là trách nhiệm, nghĩa vụ của mình,.. Lòng trung thành tuyệt đối của quân đội với Tổ quốc, với Đảng, nhân dân, chế độ xã hội chủ nghĩa.

Đó vừa là một phẩm chất cao quý của quân đội cách mạng, vừa là cội nguồn sức mạnh, làm nên những chiến thắng vang dội của QĐNDVN trong các cuộc chiến tranh giải phóng và chiến tranh bảo vệ Tổ quốc, giữ vững tính độc lập dân tộc, hòa bình, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, mang lại hạnh phúc cho nhân dân.

Do đó, trong quá trình giáo dục kiến thức quốc phòng và an ninh cho sinh viên, đội ngũ giảng viên cần phải làm tốt vai trò sứ mệnh cao cả của mình, là tập trung giáo dục lòng trung thành của Quân đội đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân, làm cho mọi sinh viên thấm nhuần, thông qua bài giảng, hoạt động giáo dục để từng bước bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của Đảng, của quân đội cho sinh viên.

Tăng cường các hình thức diễn đàn, tọa đàm, trao đổi, triển lãm ảnh các sự kiện chính trị; phát triển và duy trì hoạt động “Gặp mặt truyền thống”; xây dựng, phát huy đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên của Đoàn; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, tận dụng tối đa ưu thế các phương tiện truyền thông hiện đại,

mạng xã hội. Đồng thời, tăng cường đấu tranh trên mặt trận tư tưởng; bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng

Hai là, xây dựng ý chí quyết chí quyết thắng, anh dũng chiến đấu, cần cù lao động, tận tụy công tác, thông minh sáng tạo học tập.

Truyền thống quyết chiến quyết thắng của QĐNDVN bắt nguồn từ lòng tin tưởng tuyệt đối vào lý tưởng, mục tiêu cách mạng cao cả, vào con đường và phương pháp cách mạng đúng đắn, sáng tạo của Đảng; từ ý chí “Không có gì quý hơn độc lập tự do”, từ tinh thần cách mạng triệt để, tư tưởng cách mạng tiến công của giai cấp công nhân kết hợp với truyền thống đấu tranh anh hùng bất khuất của dân tộc ta. Đó là sự kết nối, phát triển từ truyền thống đấu tranh, anh hùng của dân tộc, của giai cấp, của Đảng, là sự kết tinh tinh thần yêu nước, chung đúc ý chí cách mạng kiên cường và tinh thần sáng tạo của các lượng vũ trang nhân dân. Truyền thống quyết chiến quyết thắng của QĐNDVN được thể hiện ở quyết tâm “đâu có giặc là ta cứ đi”; bất cứ nơi nào Tổ quốc cần, quân đội ta đều có mặt. Quân đội ta phải không ngừng được rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị, mưu trí, dũng cảm sáng tạo và táo bạo, khiến cho địch bất ngờ, giành thế chủ động trên chiến trường, đẩy địch vào thế bị động, lúng túng, dẫn đến thất bại. Ý chí quyết chiến quyết thắng của QĐNDVN còn thể hiện rõ trong lao động sản xuất và công tác. Thực hiện bất cứ nhiệm vụ gì, trong bất cứ hoàn cảnh nào, cán bộ, chiến sĩ cũng luôn dũng cảm, cần cù, tận tụy, đem hết tinh thần, sức lực, trí tuệ, tài năng, kiên quyết hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ.

Từ truyền thống nêu trên, nhiệm vụ của đội ngũ giảng viên giáo dục quốc phòng và an ninh cần phải làm tốt nhiệm vụ giảng dạy, bồi dưỡng cho sinh viên thấm nhuần phẩm chất cao quý đó. Và đồng thời giáo dục cho sinh viên nâng cao ý chí quyết tâm cao trong học tập và rèn luyện, vượt qua mọi khó khăn, hoàn thành tốt nhiệm vụ học tập và rèn luyện dưới mái trường đại học nói chung, khi về học tập và rèn luyện tại các Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh; Sau này

Lý luận Giáo dục thể chất và Thể thao trường học

mỗi sinh viên trở thành một công dân tốt, luôn đi đầu trong thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược cách mạng của Đảng; xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Ba là, đoàn kết nội bộ chặt chẽ dân chủ tốt, kỷ luật nghiêm.

Đoàn kết thống nhất trong QĐNDVN là cơ sở để xây dựng và phát triển. Quân đội ta luôn luôn đoàn kết chặt chẽ, gắn bó keo sơn, cán bộ, chiến sĩ thương yêu nhau như ruột thịt, trên dưới một lòng, đồng cam cộng khổ, thường xuyên thực hiện dân chủ, không ngừng đề cao kỷ luật tự giác nghiêm minh, thống nhất ý chí, thống nhất hành động. Truyền thống đoàn kết, dân chủ, kỉ luật của Quân đội ta được kế thừa từ truyền thống đoàn kết dân tộc, ý chí đoàn kết, thống nhất hành động của Đảng, thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công”. Quân đội ta luôn đoàn kết chặt chẽ trên cơ sở đường lối, chủ trương, nguyên tắc của Đảng, lợi ích của nhân dân và chức năng nhiệm vụ của quân đội, trên cơ sở mối quan hệ bình đẳng về chính trị và tình thương yêu giữa cán bộ và chiến sĩ, giữa cấp trên và cấp dưới. Toàn quân kết thành một khối thống nhất, vững chắc. Cùng với tăng cường đoàn kết nội bộ là phát huy dân chủ, rèn luyện kỷ luật trong quân đội; dân chủ thể hiện mối quan hệ bình thường bình đẳng về chính trị trong QĐNDVN. Trên cơ sở lấy kỷ luật làm sức mạnh của quân đội, trong bất cứ điều kiện, hoàn cảnh nào, quân đội ta cũng phải giữ nghiêm kỷ luật. Cán bộ, chiến sĩ quân đội luôn phải phục tùng sự lãnh đạo, chỉ huy, triệt để chấp hành mệnh lệnh, chỉ thị của cấp trên, làm tròn chức trách, nhiệm vụ của quân nhân; chấp hành nghiêm điều lệnh, điều lệ, chế độ, quy định của quân đội; kiên quyết hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao. “Kỷ luật của quân đội là kỷ luật sắt, vừa nghiêm minh, vừa tự giác”.

Để thực hiện được điều đó, đội ngũ giảng viên (nhất là sĩ quan biệt phái) phải luôn luôn gương mẫu chấp hành nghiêm kỷ luật quân đội,

các quy định của đơn vị, trong quá trình thực hiện nhiệm vụ phải chân thành, yêu thương, giúp đỡ đồng chí, đồng nghiệp. Luôn lấy mục tiêu, lý tưởng, đường lối, nhiệm vụ cách mạng của Đảng, của nhân dân lên trên hết. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ giảng dạy phải lấy kinh nghiệm chiến đấu, công tác và cuộc sống; truyền thống trung tâm để bồi dưỡng cho thế hệ trẻ. Lấy kỷ luật làm thước đo về phẩm chất, xây dựng mối quan hệ đoàn kết cùng nhau hoàn thành nhiệm vụ mà Đảng, quân đội giao cho.

Với các khoá học sinh viên tổ chức theo hình thức biên chế quân đội, Sinh viên được học tập trung, được rèn luyện theo chế độ nề nếp quân sự, nếp sống quân đội, có môi trường sư phạm trong sạch, xanh, đẹp. Trong đào tạo, các cán bộ quản lý chú trọng rèn luyện kỉ luật, lễ tiết, tác phong cho sinh viên như ăn mặc, nói năng, cư xử, nếp sống tập thể, quan hệ bạn bè, ý thức chấp hành mệnh lệnh, nội qui, qui định. chấp hành các chế độ ngủ nghỉ đúng giờ, nội vụ gọn, tuần tra canh gác nhưng không quản ngày, đêm bảo đảm an toàn trong toàn khoá học. Vì vậy, Sinh viên đã xây dựng được ý thức tự quản, tinh thần đoàn kết tốt, kỷ luật nghiêm, ý thức tự quản cao.

Bốn là, giáo dục cho sinh viên về truyền thống đoàn kết quân dân gắn bó.

QĐNDVN từ nhân dân mà ra, vì nhân dân mà chiến đấu, do đó quân đội ta “luôn luôn đoàn kết khăng khít với nhân dân; toàn tâm, toàn ý phục vụ nhân dân; dựa vào dân, được nhân dân chăm sóc, giáo dục, phối hợp cùng nhân dân chiến đấu; hết lòng bảo vệ, quý trọng và giúp đỡ nhân dân”. Truyền thống quý báu đó được hình thành ngay từ khi quân đội ta mới ra đời và phát triển không ngừng trong quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành; thể hiện tình cảm quân dân “như cá với nước”. Không chỉ chiến đấu vì dân, quân đội ta còn luôn biết dựa vào dân, luôn thương yêu, quý trọng, đồng cam cộng khổ, chia ngọt sẻ bùi với cùng nhân dân; thường xuyên chú trọng công tác tuyên truyền, vận động, giúp đỡ và bảo vệ nhân dân; tiết kiệm của cải, kết hợp với tăng gia sản xuất để giảm

Lý luận Giáo dục thể chất và Thể thao trường học

việc đóng góp của nhân dân. Đúc kết mối quan hệ thắm thiết giữa quân đội và nhân dân. Đoàn kết quân dân là một hình ảnh đẹp đầy tự hào của toàn quân ta, toàn dân ta. Đó là sức mạnh to lớn của quân đội ta. Giữ gìn và phát huy truyền thống quý báu đây là để không ngừng tăng cường sức mạnh chiến đấu quân đội, không ngừng nâng cao phẩm chất cách mạng của mỗi cán bộ chiến sĩ ta.

Tăng cường các hoạt động phối hợp với cấp ủy, chính quyền, các đoàn thể, tổ chức đoàn địa phương, đơn vị kết nghĩa, làm tốt các hoạt động “Đền ơn đáp nghĩa”, xóa đói, giảm nghèo, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh, cứu hộ, cứu nạn,... góp phần xây dựng cơ sở chính trị, củng cố quốc phòng, an ninh, phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, củng cố mối quan hệ đoàn kết gắn bó quân - dân giữa Trung tâm với địa phương.

Năm là, giáo dục cho sinh viên về truyền thống đoàn kết quốc tế chí nghĩa, chí tình.

Năm vững quan điểm, chủ trương đoàn kết quốc tế giúp nhân dân nước bạn tức là mình tự giúp mình của Trung ương Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, quân đội phải coi sự nghiệp cách mạng của nhân dân nước bạn như sự nghiệp cách mạng của bản thân dân tộc mình, có sự cảm thông sâu sắc với các dân tộc và giai cấp bị áp bức bóc lột trên thế giới, thấy được sự quan hệ mật thiết giữa phong trào cách mạng các nước nói chung và các nước Đông Dương nói riêng. Đồng thời, quyết tâm hy sinh chiến đấu hoàn thành nhiệm vụ dân tộc và nghĩa vụ quốc tế. Toàn quân và từng cán bộ, chiến sĩ phải nêu cao nhận thức, đoàn kết quốc tế không chỉ là trách nhiệm, nghĩa vụ mà đã trở thành ý thức và tình cảm sâu sắc, không những trong tư tưởng mà còn bằng hành động, bằng sự hy sinh xương máu của mình. Truyền thống đoàn kết quốc tế của QĐNDVN vừa thể hiện ở quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ giải phóng dân tộc Việt Nam, vừa hết lòng ủng hộ phong trào cách mạng thế giới; triệt để ủng hộ phong trào giải phóng dân tộc của nhân dân các nước thuộc địa, đặc biệt là với cách mạng hai nước Lào và Campuchia.

Phối hợp các Chi đoàn, Đoàn thanh niên nhà trường chủ động tổ chức gặp mặt, giao lưu với sinh viên nước ngoài ở trường nhân dịp tết, hè với các hình thức Văn hóa, Văn nghệ, Thể dục thể thao, tìm hiểu văn hóa, học tiếng Việt, hoạt động tình nguyện,...

Sáu là, giáo dục cho sinh viên về truyền thống ham học tập, cầu tiến bộ, tích cực rèn luyện, không ngừng nâng cao phẩm chất cách mạng và năng lực hành động.

Quân đội ta luôn nêu cao tinh thần học tập, cầu tiến bộ, tích cực rèn luyện, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng, không ngừng nâng cao bản lĩnh chiến đấu, năng lực công tác, trình độ làm chủ khoa học-kỹ thuật. Đó là nghĩa vụ, trách nhiệm, tiêu chuẩn, thành tích của người quân nhân cách mạng. Do vậy, cán bộ chiến sĩ quân đội phải chú trọng học tập, rèn luyện về chính trị, tư tưởng và tổ chức, đường lối chính trị và quân sự của Đảng, nghệ thuật quân sự Việt Nam, chiến tranh nhân dân và cả về những kiến thức văn hóa, khoa học-kỹ thuật; đồng thời nghiêm khắc phê phán, thái độ đi ngược lại bản chất, truyền thống cách mạng của quân đội ta. Đó là quá trình phấn đấu hết sức kiên trì, bền bỉ, anh dũng và đầy sáng tạo của toàn quân ta để không ngừng nâng cao phẩm chất, đạo đức cách mạng, trình độ chính trị tư tưởng, năng lực lãnh đạo, chỉ huy và trình độ chuyên môn kỹ thuật, nghiệp vụ, nâng cao sức mạnh chiến đấu toàn diện, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của của quân đội.

Để góp phần xây dựng QĐNDVN cách mạng chính quy tinh nhuệ và từng bước hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam chủ nghĩa trong tình hình mới, tập trung giáo dục cho sinh viên Việt Nam giữ gìn và phát huy bản chất cách mạng truyền thống của quân đội lại càng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Đó không chỉ là trách nhiệm của riêng giáo viên, giảng viên mà còn là trách nhiệm chung của Cấp ủy, Ban Giám đốc, của các ban, ngành, đoàn thể, trong đó giáo viên, giảng viên là nòng cốt. Giáo dục bản chất và truyền thống cách mạng cho các thế hệ sinh

Lý luận Giáo dục thể chất và Thể thao trường học

viên là cội nguồn sức mạnh, là tài sản vô giá trong công cuộc xây dựng và chiến đấu trước đây, hiện nay cũng như mãi mãi sau này. Giáo dục cho sinh viên giữ gìn và phát huy bản chất, truyền thống cách mạng của quân đội, chúng ta sẽ tạo nên sức mạnh phi thường cổ vũ, thúc đẩy Quân đội ta tiến lên giành thắng lợi mới trong giai đoạn cách mạng mới. Việc phát huy truyền thống quý báu đó vẫn là nhân tố quan trọng thúc đẩy mạnh mẽ cho các thế hệ sinh viên vững niềm tin bước vào cuộc sống mới, tạo động lực cho họ thành công và giành thắng lợi trên mọi lĩnh vực công tác. Do đó, bất luận trong hoàn cảnh nào, thời gian nào, đội ngũ giảng viên, giáo viên cũng phải đem hết sức lực và trí tuệ của mình góp phần vào việc xây đắp nên truyền thống vẻ vang của quân đội cho sinh viên, có trách nhiệm kế thừa, phát huy bản chất, truyền thống cách mạng của QĐNDVN vào quá trình giảng dạy của mình. Đặc biệt, chúng ta phải

biến lòng tin, niềm tin tự hào về bản chất và truyền thống của quân đội thành hành động cách mạng một cách tích cực nhất và anh dũng nhất cho sinh viên bước vào cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, sánh vai với các cường quốc trên thế giới.

3. KẾT LUẬN

Giáo dục truyền thống Quân đội Nhân dân Việt Nam cho sinh viên học tập giáo dục quốc phòng và An ninh tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh Trường Đại học Sư phạm TĐTT Hà Nội là vấn đề cấp thiết trong các điều kiện cụ thể về tình hình chính trị, an ninh của đất nước. Từ lý luận và thực tiễn, đề tăng cường củng cố bản chất cách mạng của QĐNDVN cho sinh viên trong giáo dục quốc phòng và an ninh, cần tập trung vào 6 vấn đề đã nêu ở trên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Tuyên giáo Trung ương (2021), *Giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ Việt Nam trong giai đoạn hiện nay*. NXB Chính trị Quốc gia Sự thật.
2. Chỉ thị 12- CT/TW ngày 03 tháng 05 năm 2007 của Bộ chính trị về việc Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục Quốc phòng - An ninh trong tình hình mới.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*. NXB Chính trị Quốc gia Sự thật.
4. Nguyễn Viết Thông (2020), *Lý luận về giáo dục truyền thống cách mạng trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí Giáo dục Lý luận, số 306.

Ngày nhận bài: 10/02/2025; Ngày đánh giá: 06/03/2025; Ngày duyệt đăng: 20/4/2025.